

اشاره

میل به خودآرایی و زیباسازی محیط زندگی، امری درونی است که به برکت آن، افزون بر این که، زمینه آراستگی ظاهری محیط زندگی فراهم می‌شود، انگیزه تعالی معنوی و تداوم زندگی اجتماعی و روابط صحیح انسانی نیز تقویت می‌شود. از همین روی، در رهنمودهای پیشوایان اسلام درباره خودآرایی و بر مواردی چون پوشیدن لباس تمیز و آراسته، شانه کردن موی سر و صورت، نظافت بدن، خوشبو کردن لباس و بدن و... تصریح و تأکید شده است. اما همین میل و گرایش به خودآرایی، آن‌گاه که حالت افراطی به خود گرفته، به شکل مدپرستی درآید، حالتی ناهنجار می‌شود که این ناهنجاری، علل گوناگونی دارد.

علت‌های روانی مدپرستی

لباس، در نگاه نخست، شانی از ظواهر انسان است و جلوه بیرونی شخصیت او به‌شمار می‌رود؛ اما در نگاه دقیق، پیوندی ناگسستنی با باطن او دارد و پرده‌ای از واقعیت‌های درون را نشان می‌دهد. توجه کنید:

۱. برخی افراد، بویژه گروهی از نوجوانان فکر می‌کنند که اگر هر روز مد لباسشان را عوض کنند و این لباس را هنوز ننوشیده، لباس دیگری را امتحان کنند، وضعیتشان از آن چه که هست بهتر می‌شود. این افراد، تا چند دست از مدهای گوناگون را تهیه نکنند، آرام نمی‌گیرند، این درحالی است که نوجوان هنوز اندامش کاملاً شکل نگرفته است و معمولاً لباس‌های مد روز، باین اندام تازه شکوفا شده، جور در نمی‌آید. این جاست که نوجوان، همه تقصیر را به گردن طرح و مدل لباس می‌اندازد.

۲. گاهی شخصیت و خودباوری فرد، قوی نیست؛ از همین روی، برای پر کردن این خلاءها و فرار از بی‌هویتی، به ایجاد هرگونه تغییراتی در شکل لباس و نوع آرایش سروصورت می‌پردازد.

۳. گاهی فرد، درمیان گروهی قرار دارد که ارزش‌های والای انسانی، در جمع آنان بی‌اعتبار است و خواه‌ناخواه، ارزیابی شخصیت فرد، بر پایه توجه دیگران و اظهار نظر آنان بر اساس ظاهر وی شکل می‌گیرد. در این صورت، فرد تلاش می‌کند با هر وسیله، از جمله مد لباسی که به تن می‌کند، برای خود نوعی ویژگی دست‌وپا کند.

۴. گاهی فرد، تلاش می‌کند جایگاهی را که دارد، برای مثال، ثروتش یا برتری‌اش در یک رشته ورزشی را با نوع و مد لباسی که می‌پوشد، به دیگران نشان دهد.

۵. گاهی فرد، امیالی چون خودنمایی، حسادت، رقابت با دیگران، جاه‌طلبی و... را در شکل و مد لباس ظاهر می‌کند.

نتیجه

لباس، دست کم، پاسخ‌گوی سه نیاز آدمی است: نخست او را از سرما و گرما حفظ می‌کند؛ در حفظ عفت به او کمک می‌کند و به او آراستگی و زیبایی و وقار می‌بخشد، اما شکل لباس و مد، پیامی را منتقل و فکر و فرهنگی را ترویج می‌کند. بنابراین، برای در امان ماندن از عوارض منفی آن، بایستی حد اعتدال را نگه داشت و در چارچوبی معین حرکت کرد.

معیار این است که: لباس و وسیله خودآرایی بایستی خلال باشد و از راه مشروع تهیه شود، سبب اسراف در سرمایه و استعداد نباشد، از هرگونه شائبه تجمل‌پرستی و فخر‌فروشی دور باشد و سرانجام، به تقلید کورکورانه از دیگران نینجامد.

گاهی شخصیت و خودباوری فرد، قوی نیست؛ از همین روی، برای پر کردن این خلاءها و فرار از بی‌هویتی، به ایجاد هرگونه تغییراتی در شکل لباس و نوع آرایش سروصورت می‌پردازد.

لباس که مد پرستی

پاسخگوی نیاز واقعی شماست؛ یا نه؟

